

Vsak en korak – čisto okolje za skupno dobro Ravnanje s komunalnimi odpadki

kostak

komunala
1956
sevnica

Kazalo vsebine

Uvodna beseda	3
O ravnanju z odpadki	4
Opadki – njihov nastanek in zbiranje	5
Zakaj ločevati odpadke?	6
Kako ločevati odpadke?	7
Vse se začne že doma – naš korak za čistejše okolje.....	14
Zavržena hrana – težava zahodnega sveta	17
Kaj pa hladilnik?	18
Mala knjižica receptov	19
EKO kotichek za najmlajše.....	20
Kam s še uporabnimi predmeti?	22
Skrb za čisto okolje je odgovornost nas vseh.....	23
Kontaktne podatki.....	24

Izdaja: Kostak, d. d., Komunala, d. o. o., Sevnica

Uredništvo: Jože Leskovar, Mitja Udovč, Sabina Žibert, Katarina Prelesnik, Mojca Jazbinšek

Oblikovanje in prelom: Peter Preskar

Ilustracije: Janja Baznik

Fotografije: Boštjan Colarič, arhiv družb Kostak in Komunale Sevnica, Shutterstock

Lektoriranje: mag. Mateja J. Čurič

Naklada: 17.000

Tisk: Kolortisk, d. o. o.

Maj 2018

Uvodna beseda

Spoštujmo naravo in to, kar nam je dano

Zakaj še ena brošura o ločevanju odpadkov? Odpadkov je namreč vse več, v povprečju ustvarimo 1,3 kg odpadkov dnevno ali več kot 470 kg letno. Žal se še vedno dogaja, da v posodah za mešane odpadke najdemo veliko smeti, ki bi jih lahko razvrstili drugam. Precej pa jih konča tudi na travnikih, v gozdovih in ob rekah.

Vendar lahko ukrepamo. Ni treba veliko, dovolj je korak do smetnjaka. S publikacijo *Vsak en korak – čisto okolje za skupno dobro* skušamo prepričati našo družbo, da spremeni slabe navade ter z majhnimi, a pomembnimi koraki ohranja zdravo in čisto okolje.

Naravno okolje je naš življenjski prostor, ki smo ga prejeli od prednikov in ga predajamo zanamcem. Zato je skrb za neobremenjeno naravo in čisto okolje dolžnost, ki zavezuje ne le komunalna podjetja, temveč slehernega posameznika. V sodelovanju s Komunalno Sevnica in z vami bomo te cilje dosegli. Skupne cilje za skupno dobro.

Miljenko Muha, predsednik uprave družbe Kostak

Čisto okolje je naša skupna skrb

Pred človeštvom je velika naloga: trajna skrb do največje dobrine, narave. Tehnološki napredek in hiter tempo življenja narekujeta vedno nove razvojne izzive, povezane z varovanjem zdravja ljudi in okolja. Prijazen odnos do slednjega je naloga celotne družbe in slehernega posameznika.

Ko zavedno in odgovorno ravnamo z odpadki in jih ustrezno ločujemo, omogočamo ustrezno predelavo in zmanjševanje količin odloženih odpadkov.

Verjamem, da bo pričujoča publikacija, ki je nastala v sodelovanju s podjetjem Kostak, prijazen vodnik v skupnem prizadevanju za čisto okolje in s tem tudi za boljšo družbo.

Mitja Udovč, direktor Komunalne Sevnica

O ravnanju z odpadki

Zmanjševanje količine odloženih odpadkov je ključno za zmanjševanje vplivov na okolje in zdravje ljudi. Na področju ravnanja z odpadki smo v Sloveniji v zadnjih letih že uspeli narediti pomemben preskok, saj z današnjimi količinami odloženih odpadkov že dosegamo cilje Evropske direktive za leto 2025. Cilj in ključno vodilo okoljskih prizadevanj je kakovostno ločevanje že na izvoru – v gospodinjstvih.

Še v letu 2003 smo v občinah Krško, Kostanjevica na Krki in Sevnica vse mešane komunalne odpadke, ki smo jih zbrali v gospodinjstvih, odlagali na odlagališča. V letu 2017 smo na odlagališča odložili le še 2 % odpadkov, kar nas uvršča med najboljše občine v Sloveniji.

2003

100 % odloženih odpadkov

2012

50 % odloženih odpadkov

2017

2 % odloženih odpadkov

Kljub temu da se odloži zgolj še majhen delež vseh zbranih odpadkov, se količine zbranih odpadkov ne zmanjšujejo.

Namesto na odlagališče v ponovno uporabo

Razvoj tehnologij sortiranja in ponovne uporabe nam omogoča, da vedno več zbranih odpadkov predelamo. Del ločeno zbranih odpadkov je namenjen recikliranju, ostanek pa se lahko predela v obliko, primerno za energetske izdelke.

Odpadki – njihov nastanek in zbiranje

V Sloveniji je v letu 2016 v povprečju nastalo 476 kg odpadkov na prebivalca. Povprečno gospodinjstvo s štirimi družinskimi člani torej letno zbere kar 1900 kilogramov vseh vrst odpadkov – skoraj dve toni. Ob tolikšnih količinah je odgovorno ravnanje z odpadki ključnega pomena, da lahko živimo v relativno čistem okolju.

V prizadevanjih za doseg krožnega gospodarstva, v okviru katerega se odpadki ponovno uporabijo ali reciklirajo, je ključnega pomena sistem ločenega zbiranja odpadkov tako v gospodinjstvih kot tudi v zbiralnicah – ekoloških otokih in v zbirnih centrih.

V občinah Krško in Kostanjevica na Krki je na voljo 300 zbiralnic za ločeno zbiranje odpadkov, v občini Sevnica pa 170. Urejenost zbiralnic oziroma ekoloških otokov je naša skupna skrb – odpadki sodijo v posode in ne poleg njih.

Zbiralnice na pokopališčih so prilagojene vrstam odpadkov, ki se pojavljajo na pokopališčih (sveče, biološki odpadki) in niso namenjene odlaganju gospodinjstev odpadkov. Večje količine komunalnih odpadkov iz gospodinjstev (kosovni, gradbeni, mešani odpadki, tekstil, igrače ...) morajo občani odpeljati v zbirni center.

Zakaj ločevati odpadke?

Ločeno zbiranje odpadkov nam omogoča, da že ob nastanku odpadku omogočimo ponovno uporabo. Embalaža nekega izdelka bo morda končala na odlagališču, kjer bo še vrsto let onesnaževala okolje, če je ne bomo pravilno odložili v posodo za embalažo. Ob pravilnem ravnanju pa bo embalaža ponovno uporabna kot surovina za nastanek novih izdelkov in ne bo breme za naravo. Bodimo torej pozorni, kateri odpadki nastajajo v naših domovih, in jih ustrezno razvrščajmo.

Ločeno zbiranje odpadkov nam omogoča, da se v gospodinjstvih količine mešanih komunalnih odpadkov zmanjšujejo, povečujejo pa se količine ločeno zbranih odpadkov na ekoloških otokih. Zato so se spremenili tudi urniki odvozov odpadkov – povečal se je odvoz z ekoloških otokov, kjer se zbira čedalje več ločeno zbranih odpadkov, in zmanjšal odvoz iz gospodinjstev, kjer je odloženih odpadkov vse manj.

Z ločevanjem odpadkov ter odlaganjem v zbiralnicah in zbirnih centrih lahko vsak občan prispeva k čistejšemu okolju.

Kako ločevati odpadke?

Ločevanje odpadkov je pomembno v vseh okoljih, kjer ti nastajajo – tako v gospodinjstvih kot na delovnem mestu, ob rekreativnih dejavnostih in na poti. Posebej sortiramo papir, steklo, embalažo, biološke odpadke, električno in elektronsko opremo, kosovne, nevarne in posebne odpadke ter tekstil.

Ločeno zbiranje odpadkov je ključnega pomena za ohranjanje zdravega življenjskega okolja. Presortirani ločeno zbrani odpadki so namreč namenjeni predelavi in izdelavi novih izdelkov.

EMBALAŽA

- plastična embalaža (plastične vrečke, folije, platenke, odpadna embalaža iz plastičnih mas, plastični kozarčki in lončki)
- sestavljena embalaža (tetrapak)
- kovinska embalaža (pločevinke, konzerve, kovinski pokrovčki, aluminijasta folija)

KAJ JE EMBALAŽA? Embalaža je material, ki obdaja ali ovija izdelke z namenom, da jih zaščiti. Pred odlaganjem moramo embalažo izprazniti, priporočljivo jo je tudi stisniti.

Embalaža, ki vsebuje ostanke nevarnih odpadkov, sodi med nevarne odpadke, ravno tako embalaža z oznakami T, T+, E.

PAPIR

- časopisi, revije, zvezki, knjige
- prospekti, katalogi
- pisarniški papir
- kuverte, ovojni papir
- kartonska embalaža
- lepenka

Ločeno zbran papir je primeren za nadaljnjo uporabo, saj iz njega lahko pridobivamo nov papir in druge izdelke. Papirnate brisače in robčki ne sodijo med odpadni papir, saj niso primerni za ponovno predelavo. Odlagamo jih med biološko razgradljive odpadke oziroma, če ni te možnosti, med ostale odpadke.

STEKLO

- steklenice pijač in živil
- kozarci vložnih živil
- razbiti kozarci in steklenice
- steklena embalaža zdravil in kozmetike

Ločeno zbrano steklo je možno 100 % reciklirati. Lahko se pretvori večkrat v nove steklene produkte brez izgube kakovosti. Zato steklenih odpadkov ne zavržimo, ampak vedno odlagajmo v posode za steklo.

V posodo za steklo ne sodijo večji stekleni kosi, ravno steklo, kristal, porcelan, keramika, ognjevarno steklo, ogledala in sijalke! Te odpeljemo v zbirni center.

Danes predelujemo vse vrste odpadkov – tudi mešane komunalne odpadke. Z obdelavo lahko pridobimo iz njih surovine in material za predelavo v alternativna goriva. Ostanek pa odlagamo na regijsko odlagališče.

MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI

- vata in vatirane palčke
- ostanki kosti in manjši kosi mesa
- povoščen papir
- plenice in mačji pesek
- vrečke iz sesalca
- lasje in dlake
- usnje
- kartonski piknik krožniki in kozarci
- neuporabna oblačila, obutev in hišni tekstil
- kasete, filmski trakovi in fotografije
- umazana aluminijasta folija, ovoji salam in mesa
- pluta in izdelki iz gume
- keramika, porcelan
- cigaretni ogorki
- sanitetni material in obloge za rane
- krpice in gobice za čiščenje
- pometene smeti in metle
- glavniki in ogledala
- flomastri, svinčniki in čopiči

Kosovni odpadki, odpadna električna in elektronska oprema, nevarni odpadki in večje količine tekstila ne sodijo med mešane komunalne odpadke.

V posode za mešane komunalne odpadke ne odlagamo papirja, različne embalaže, bioloških odpadkov, nevarnih odpadkov, vročega pepela.

BIOLOŠKO RAZGRADLJIVI ODPADKI

Kuhinjski odpadki

- zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst
- kavna gošča in filter vrečke
- jajčne lupine
- papirnati robčki
- papirnate brisače
- pokvarjena hrana, razen mesa in kosti

Vrtni odpadki

- pokošena trava
- stara zemlja lončnic
- listje
- rože
- plevel
- ohlajen lesni pepel brez primesi

Biološke odpadke lahko odlagamo neposredno v posodo ali pa zavite v papir ali biorazgradljive vrečke. Nikakor pa v posodo z biološkimi odpadki ne sodijo plastične vrečke. Te namreč niso razgradljive in so zato neprimerne za predelavo v kompost.

Biološki odpadki predstavljajo skoraj 40 odstotkov odpadkov iz gospodinjstev. Najboljši način njihove obdelave (za tiste, ki imajo to možnost) je kompostiranje – najbolje kar na domačem vrtu.

Čisti lesni pepel lahko odložimo v kompostnik ali med biološke odpadke. Pepel iz lakiranega ali barvanega lesa in drugih primesi odlagamo med mešane komunalne odpadke.

Med biološko razgradljive odpadke ne sodijo meso in kosti. To sodi med mešane komunalne odpadke. Za ostanke kolin in poginulih živali pokličite Veterinarsko upravo RS.

Papirnati robčki in toaletne brisače ne sodijo med papir, ampak v zabojnik za biološke odpadke ali v kompostnik.

KOMPOSTIRANJE

Kompostiranje je najbolj priporočljiv način odlaganja biološko razgradljivih odpadkov ter naraven način bogatenja vrtno zemlje. Kompost je bogato naravno gnojilo, ki zemljo oplemeniti s hranilnimi snovmi. Uporabimo ga lahko za gnojenje rastlin na vrtu pa tudi za gnojenje zelenic in lončnic.

Nekaj nasvetov za pripravo komposta:

1. Izberemo zračen in senčen prostor, dovolj je že površina od 2 do 3 m².
2. Kompost mora imeti stik s tlemi. Pomembno je, da na mestu, kjer stoji kompostnik, ne zastaja voda in da je zaščiten pred vetrom.
3. V kompostniku mešamo suhe in mokre sestavine: najprej na dno naložimo zdrobljene veje in listje do višine 15 cm, na to pa po plasteh nalagamo mešanico organskih odpadkov in vrtno zemlje. Odpadki citrusov ne sodijo v kompostnik.
4. Kompost je treba zaščititi pred soncem in dežjem. Lahko ga prekrijemo z naravnim materialom, kot je smrečje ali slama, uporabimo lahko tudi kopreno. S tem se ohranja toplota, padavine ne vplivajo na vlažnost, ohranjajo se hranljive snovi.
5. Med procesom trohnenja moramo poskrbeti za pravilno zračenje in zadostno vlago. Zračimo tako, da kompostni kup na tri ali štiri tedne preobrnemo, s čimer se plasti razrahljajo in premešajo.
6. Kompost je zrel po od 6 do 12 mesecih in diši po gozdni prsti. Je odlično gnojilo za domači vrt, saj vsebuje številne hranilne snovi, s čimer se zmanjšuje potreba po umetnih gnojilih.

KOSOVNI ODPADKI

- stavbno pohištvo, kosi pohištva
- športni rekviziti
- vrtno pohištvo
- izdelki iz trde plastike
- sanitarni elementi, kopalniška oprema
- odpadni kovinski deli
- sedežne garniture, vzmetnice, preproge, talne obloge
- drugi odpadki, ki jih zaradi velikosti ni možno odlagati v posode za odpadke
- senčila

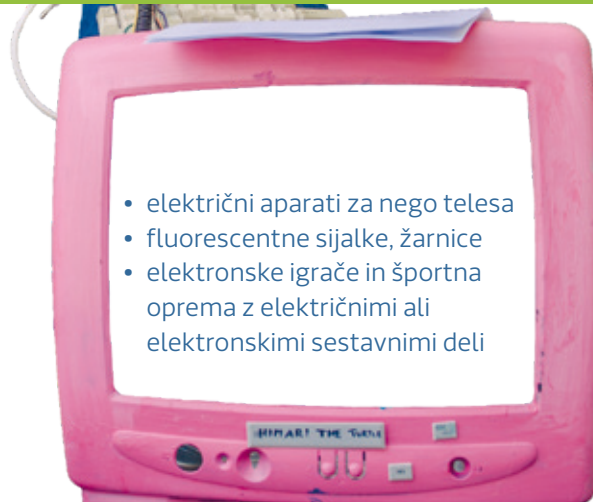
Vsakemu gospodinjstvu letno pripada brezplačni odvoz kosovnih odpadkov po naročilu. Pri odvozu kosovnih odpadkov je možno oddati tudi odpadno električno in elektronsko opremo ter izrabljene avtomobilske pnevmatike (v manjših količinah).

Kosovnih odpadkov NE odlagamo v zbiralnicah oziroma na ekoloških otokih!

ODPADNA ELEKTRIČNA IN ELEKTRONSKA OPREMA

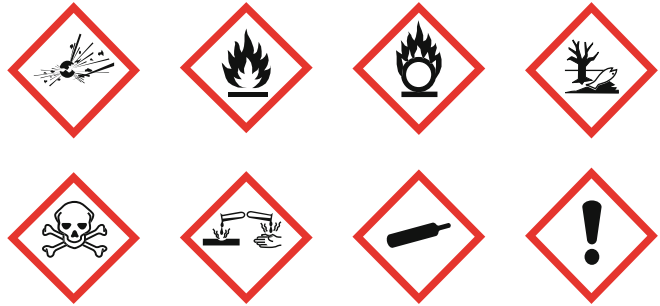
- velike in male gospodinjenske naprave
- televizijski in računalniški zasloni
- računalniška in telekomunikacijska oprema
- zabavna elektronika
- električno in elektronsko orodje
- oprema za razsvetljava
- zapestne ure in budilke
- električni aparati za nego telesa
- fluorescentne sijalke, žarnice
- elektronske igrače in športna oprema z električnimi ali elektronskimi sestavnimi deli

Opadno električno in elektronsko opremo odlagamo v zbirnih centrih, lahko pa jo oddamo tudi pri prevzemu kosovnih odpadkov ali v posebne zbiralnike za elektronsko opremo, ki se nahajajo na nekaterih ekoloških otokih.

NEVARNI ODPADKI

- pesticidi, fitofarmacevtska sredstva, biocidi
- zdravila, mazila, posipi, tablete, sirupi
- termometri
- čistila in kozmetika, pršila, ličila
- ostanki lakov in barv, lepil, topila
- odpadna jedilna in motorna olja
- baterije in akumulatorji
- odpadne injekcijske igle
- kisline
- oljni filtri

Nevarne odpadke komunalna podjetja zbirajo v okviru vsakoletnih zbiralnih akcij. Mobilna zbiralnica nevarnih odpadkov v času akcije obišče različna območja zbiranja in občanom omogoči odlaganje na varen in odgovoren način. Nevarne odpadke pa je možno tudi skozi vse leto odpeljati v lokalni zbirni center za odpadke.

Odpadnega olja ne smemo zlivati v kanalizacijo, saj povzroča obloge, maši kanalizacijo in onesnažuje – samo en liter odpadnega olja po strokovnih ocenah onesnaži kar 1.000 litrov pitne vode. Prav tako v straniščno školjko, umivalnik ali korito ne mečimo bioloških odpadkov – ostanki hrane v kanalizaciji namreč med drugim hitro privabijo nezaželene goste, med katerimi prevladujejo podgane.

Odpadno jedilno olje zbiramo posebej! Oddamo ga lahko v zbirnih centrih ali v času zbiralnih akcij nevarnih odpadkov.

Vse se začne že doma – naš korak za čistejše okolje

Vsakdo lahko s svojimi dejanji prispeva k čistejšemu in varnejšemu okolju.

1. KORAK: OHRANJAJMO NARAVNE VIRE

Živimo v času, ko porabimo kar tretjino naravnih virov več, kot jih Zemlja sploh lahko proizvede. S tem jo izčrpavamo in zanamcem puščamo osiromašeno življenjsko okolje. Z drobnimi koraki pa lahko vsak posameznik pripomore k zmanjševanju porabe naravnih virov. Namesto vode iz plastenke pijmo vodo iz pipe. Kupujmo izdelke z manj embalaže. Izbirajmo lokalno pridelana živila. Varčujmo z energijo. Izogibajmo se izdelkom za enkratno uporabo. Načrtujmo nakupe in obroke. Ločujmo odpadke.

2. KORAK: MANJ PLASTIČNIH VREČK

Plastične vrečke so velik vir onesnaževanja, saj za razgradnjo potrebujejo okoli 1000 let. Pogosto jih uporabimo zgolj enkrat – vsak Slovenec jih v povprečju mesečno porabi kar 40. Namesto plastične vrečke pa lahko izberemo tudi papirnato ali tekstilno, za prenašanje pa lahko uporabljamo tudi torbe, košare ali škatle. Zmanjševanje količine plastičnih vrečk predpisuje tudi Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, ki določa, da morajo biti plastične vrečke plačljive. Izjema so živila, ki niso predpakirana – sadje in zelenjava, ribe, meso in mesni izdelki ter mlačni izdelki in sveže pripravljena živila.

3. KORAK: NE ZAVRZIMO HRANE

Vsak Slovenec letno zavrže 73 kilogramov hrane. Poleg trgovcev in gostincev so velik vir zavržene hrane prav gospodinjstva, kjer je nastane skoraj polovica. Zato lahko že doma poskrbimo za bistveno zmanjšanje zavržene hrane – s premišljenim nakupovanjem, z zamrzovanjem, shranjevanjem ali predelavo uporabnih ostankov hrane.

4. KORAK: KUPUJMO LOKALNO

Uporaba lokalnih živil in izdelkov je pomemben korak k čistejšemu okolju in krepitvi domačega gospodarstva. Lokalne proizvode lahko pogosto najdemo na tržnici pri kmetovalcih in obrtnikih. Tržnici delujeta tako v Krškem kot tudi v Sevnici. V Sevnici se tržnica nahaja na parkirišču pred lokalom Central's in je odprta vsako sredo in soboto med 8. in 12. uro. V Krškem pa je Tržnica Videm odprta od ponedeljka do sobote; v letnem času med 6. in 13. uro in v zimskem času med 7. in 13. uro.

5. KORAK: PONOVNA UPORABA

Ne zavrzimo vseh predmetov. Nekatere lahko obnovimo ali podarimo.

6. KORAK: PIJMO VODO IZ PIPE

Slovenija je bogata z vodnimi viri in se po količini in kakovosti uvršča v sam evropski vrh. Voda iz pipe je bolj zdrava izbira od ustekleničene in veliko boljša alternativa od sladkanih ter gaziranih pijač, saj ne vsebuje dodanih sladkorjev ali drugih škodljivih dodatkov. Poleg tega lahko s pitjem vode iz pipe prispevamo k zmanjševanju plastičnih odpadkov in posegamo po cenovno ugodnejši izbiri.

7. KORAK: PREMISLIMO, KAJ KUPUJEMO

Že pri nakupovanju se vprašajmo, ali to resnično potrebujemo.

Zavržena hrana – težava zahodnega sveta

O zavrženi hrani

- V svetu zavržemo kar tretjino vse pridelane hrane – letno to znaša skoraj 600 milijonov kilogramov hrane. S tem bi nahranili 2 milijardi ljudi. Vseeno se več kot 800 milijonov Zemljanov vsakodnevno bori z lakoto.
- Pridelava hrane, ki jo zavržemo, zajema 30 % pridelovalnih površin.
- Gnijoča hrana proizvaja plin metan, ki je kar 23-krat škodljivejši od CO².
- Učinkovitejše ravnanje s hrano bi zavržene količine lahko zmanjšalo za več kot 60 %.

Kaj lahko storimo?

Načrtovanje in priprava obrokov

- Pred nakupom pregledamo vsebino hladilnika in shrambe.
- Načrtujemo obroke – sestavimo jedilnik.
- Nakupujemo načrtno – spisek potrebnih živil zmanjša količino impulzivnega nakupovanja.
- Prilagodimo količino nakupljenih živil in pripravljenih obrokov – ne pretiravajmo v količinah.

Uporaba ostankov obrokov

- Shranjevanje: namesto da odvečno hrano zavržemo, jo shranimo v hladilnik in uporabimo kasneje za naslednji obrok – malico, večerjo ...
- Zamrzovanje: ostanke živil zapakiramo v porcije in zamrzujemo ter uporabimo, kadar nimamo časa za pripravo obroka.
- Za domov: tudi v restavracijah ostanke hrane pripravijo, da jih lahko uporabimo ali shranimo doma.

Spremljanje porabe

- Zapišimo si, katera živila je treba čim prej porabiti.
- Izogibajmo se kopičenju hrane – kupujemo zgolj tisto, kar potrebujemo.

Kaj pa hladilnik?

Svežina živil v hladilniku je odvisna od razporeditve.

- Zgornje police so zaradi stabilne temperature rezervirane za ostanke hrane in druga živila, ki so pripravljena za užitanje (pijača, sveža živila).
- Najtoplejši del hladilnika so vrata – tja spadajo konzervirana živila.
- Na spodnjih policah shranjujte živila, ki potrebujejo nižjo temperaturo (jajca, surovo meso, morski sadeži).
- Posebne posode so namenjene shranjevanju sadja in zelenjave.

Hladilnika ni priporočljivo preveč napolniti, da zrak lahko nemoteno kroži.

KAJ NE GRE V HLADILNIK?

- stročnice
- kruh in toast
- oreščki
- paradižnik
- citrusi
- krompir
- čebula

HITRI NASVETI

- Da bi bila hrana čim dlje sveža, temperaturo v hladilniku nastavite med 0 in 5 stopinjami Celzija – na ta način se bakterije razvijajo najpočasneje.
- Izgubo vlage in okusa preprečimo s shranjevanjem v posodah z dobrim tesnjenjem.

Mala knjižica receptov

Ocvrte kruhove rezine

Se spomnite šnit iz starega kruha, ki so bile nekoč tako priljubljen zajtrk? Pa tako enostavne so za pripravo! Star kruh narežemo na rezine, ki jih pomočimo v zmes iz stepenih jajc in mleka s ščepcem soli. Namočene rezine zlato popečemo na vročem olju ter odcedimo na papirju. Na krožniku jih samo še posujemo s sladkorjem in dišeč obrok je pripravljen.

Kruhovi cmoki

Med najboljšimi recepti za uporabo starega kruha so zagotovo kruhovi cmoki. Kruh narežemo na kocke in ga poparimo z vročim mlekom, da se prepoji. Medtem na olju popražimo čebulo, ki ji lahko dodamo tudi na kocke narezano prekajeno slanino, in jo vmešamo h kruhu. Dodamo jajca in peteršilj, sol, poper in muškadni orešček. Zmes dobro premešamo, zgostimo z moko in oblikujemo cmoke, ki jih skuhamo v vreli osoljeni vodi.

Piščančja juha

Ob pripravi piščanca za peko pogosto ostanejo manjši kosi, ki jih obrežemo in jih ne potrebujemo. Namesto da bi te koščke zavrgli, jih zalijemo z mrzlo vodo, dodamo začimbe in zelenjavo ter skuhamo jušno osnovo. Primerna je za zalivanje rižot, omak, enolončnic in drugih vrst jedi. Lahko pa jo tudi precedimo ter vmešamo rezance in tako pripravimo okusno juho.

Domače pecivo

Stare piškote zmeljemo na drobne koščke, jim dodamo stopljeno maslo in zmes navlažimo z vodo, sokom ali kavo. Tako dobljeno maso razporedimo po pekaču ali v kozarce ter ohladimo. Prelijemo s kremo ali pudingom ter dodamo sadne ali čokoladne dodatke. Ohlajeno le še okrasimo in okusno domače pecivo je pripravljeno.

Eko kotiček za najmlajše

Pomagajte veверици Viti pravilno razvrstiti odpadke! Najprej pobarvajte posode, da bodo v takšni barvi, kot so na vašem ekološkem otoku, nato pa odpadke povežite s pravilno posodo.

**Vsak odpadek
ima svoje
mesto!**

Nagradna križanka

A crossword puzzle grid with 16 numbered clues and corresponding illustrations. The grid is 16 columns wide and 12 rows high. The starting letters are: 1 (P), 2 (M), 3 (K), 4, 5 (K), 6 (J), 7, 8 (D), 9, 10, 11 (U), 12 (Z), 13, 14 (S), 15 (Č), 16 (K).

Clues and illustrations:

- 1: Recycle symbol (1)
- 2: Garbage collector (2)
- 3: Garbage truck (3)
- 4: Plastic bag (4)
- 5: Glass bottle (5)
- 6: Leaf (6)
- 7: Banana (7)
- 8: Banana with umbrella (8)
- 9: Stack of paper (9)
- 10: Milk carton and water bottle (10)
- 11: Logo of Komunalna Sevnica (11)
- 12: Recycling bins (12)
- 13: Garden box (13)
- 14: Farmer (14)
- 15: Calendar (15)
- 16: Battery (16)

Izpolnite nagradno križanko, prepisite geslo iz obarvanih polj, pripišite kontaktne podatke (ime, priimek, naslov) in pošljite na svoje komunalno podjetje do 31. 6. 2018. Vsi sodelujoči prejmete nagrado, ki vam jo bomo poslali po pošti.

Naslov za pošiljanje nagradne križanke:

za občini Krško in Kostanjevica na Krki:

Kostak, d. d.

Leskovška cesta 2 a, 8270 Krško

za občino Sevnica:

Komunalna, d. o. o., Sevnica

Naselje heroja Maroka 17, 8290 Sevnica

Kam s še uporabnimi predmeti?

Kam s predmeti, ki so še uporabni, vendar jih ne potrebujete več – pohištvo, oblačila, uporabni predmeti? Ne zavržite jih – nekdo jim bo vdihnil novo življenje. V Posavju in Zasavju lahko stare predmete odpeljete tudi v trgovine Stara šola, ki jih lahko najdete v Sevnici, Krškem, Brežicah in Trbovljah.

V Sevnici Stara šola deluje na Kvedrovi cesti 30 c, odprta je vsak delovnik med 8. in 16. uro ter vsako 1. in 3. soboto v mesecu med 8. in 12. uro. V Krškem pa Stara šola deluje na Tržnici Videm, in sicer vsak delovnik med 8. in 16. uro ter vsako soboto med 8. in 12. uro.

Zelene trgovine podarjenega, kot je Stara šola, omogočajo tako doniranje kot tudi nakup uporabnih predmetov, daril in okrasja po simboličnih cenah, hkrati pa na ta način vsak posameznik prispeva k ohranjanju naravnih virov. Uporabne predmete, ki se pokvarijo, lahko tudi popravite, strgana oblačila pa zašijete. Če ne sami, pa se lahko obrnete na bližnjega obrtnika ali krojača. V Stari šoli Krško pa pripravljajo tudi kreativne delavnice ponovne uporabe, namenjene predelavi starih predmetov v nove, kot so tekstilne vrečke, torbice ali okraski.

Skrb za čisto okolje je odgovornost nas vseh

Na območju občin Krško in Kostanjevica na Krki je 300 zbiralnic oziroma ekoloških otokov, na območju občine Sevnica pa 170. Vsem občanom je tako vedno v bližini omogočen prostor za odlaganje odpadkov. Kljub temu se še vedno pojavljajo divja odlagališča v naravi, ki onesnažujejo in zastrupljajo okolje.

Divja odlagališča so težava po vsem svetu, zato bodo letos milijoni prostovoljcev čistili divja odlagališča v okviru akcije Očistimo svet 2018 – tudi v Sloveniji pod sloganom Očistimo Slovenijo. Akcija bo potekala 15. 9. 2018.

Naj poudarimo, da je odlaganje na divjih odlagališčih povsem nepotrebno, saj poleg stalnih zbiralnic vsakemu gospodinjstvu letno pripada tudi naročilo odvoza kosovnih odpadkov, vse vrste komunalnih odpadkov pa sprejemajo tudi zbirni centri.

Vse občane zato pozivamo, da se v primeru, ko opazijo divja odlagališča, obrnejo na svoje komunalno podjetje.

Kontakt za prijavo divjega odlagališča:

Kostak: 07 48 17 278

Komunala Sevnica: 07 81 64 714

Nepravilno odlaganje, prebiranje, prelaganje ali odvažanje odpadkov iz zbiralnic pa obravnava medobčinski inšpektorat.

Kontakt za prijavo nepravilnosti na območju občin Krško in Sevnica:

T: 07 49 81 381

E: spo.krsko@krsko.si

Kontakt za prijavo nepravilnosti na območju občine Kostanjevica na Krki:

T: 07 39 33 561

E: medobcinski.inspektorat@sentjernejsi

Kontaktne podatke

Kostak, komunalno in gradbeno podjetje, d. d.

Leskovška cesta 2 a
8270 Krško

T: 07 48 17 200

M: 031 649 369

M: 031 649 370

E: kostak@kostak.si

www.kostak.si

FB: www.facebook.com/kostak.si

Delovni čas:

ponedeljek–petek: 7.00–15.00

Center za ravnanje z odpadki Spodnji Stari Grad

T: 07 48 17 276

T: 07 48 17 278

Delovni čas:

ponedeljek–petek (marec–september): 7.00–19.00

ponedeljek–petek (oktober–februar): 7.00–18.00

sobota: 7.00–15.00

nedelja, prazniki: zaprto

Kontaktne podatke

Javno podjetje Komunala, d. o. o., Sevnica

Naselje heroja Maroka 17
8290 Sevnica

T: 07 81 64 700

M: 031 653 298

E: komunala.sevnica@siol.net

www.komunala-sevnica.si

Delovni čas:

ponedeljek–petek: 6.00–14.00

Zbirni center za odpadke Sevnica

T: 07 81 64 700

Delovni čas:

ponedeljek–petek: 7.00–17.00

prvo in drugo soboto v mesecu: 8.00–13.00

nedelja, prazniki: zaprto

